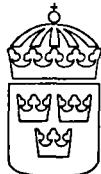

Regeringens proposition 1989/90: 10

om godkännande av tilläggsprotokoll till
Sveriges frihandelsavtal med den Europeiska
ekonomiska gemenskapen (EEC)

Prop.
1989/90: 10

Regeringen föreslår riksdagen att anta det förslag som har tagits upp i
bisogade utdrag ur regeringsprotokollet den 28 september 1989.

På regeringens vägnar

Ingvar Carlsson

Anita Gradin

Propositionens huvudsakliga innehåll

I propositionen föreslås att riksdagen godkänner ett tilläggsprotokoll till
Sveriges frihandelsavtal med den Europeiska ekonomiska gemenskapen
(EEC) rörande avskaffandet av existerande och förhindrandet av nya
kvantitativa exportrestriktioner.

Tilläggsprotokollet innehåller att nya artiklar 13A, 13B och 24A införs i
frihandelsavtalet, att avtalets artikel 27 ändras och att ett femte protokoll
och en gemensam deklaration fogas till avtalet.

Utdrag ur protokoll vid regeringssammanträde den 28 september 1989

Närvarande: statsministern Carlsson, ordförande, och statsråden Hjelm-Wallén, Göransson, Gradin, R. Carlsson, Hellström, Johansson, Hultenström, Lindqvist, G. Andersson, Lönnqvist, Thalén, Nordberg, Engström, Freivalds, Wallström, Persson

Föredragande: statsrådet Gradin

Proposition om godkändade av tilläggsprotokoll till Sveriges frihandelsavtal med den Europeiska ekonomiska gemenskapen (EEC)

1 Inledning

I Sveriges liksom i de övriga EFTA-ländernas frihandelsavtal med den Europeiska ekonomiska gemenskapen (EEC) från år 1972 finns inte något förbud mot kvantitativa exportrestriktioner. Mellan EEC och EFTA-länderna gäller i stället reglerna i det allmänna tull- och handelsavtalet (GATT).

I konventionen angående upprättandet av den Europeiska frihandels-sammanslutningen (EFTA-konventionen) finns dock ett generellt förbud mot kvantitativa exportrestriktioner och åtgärder med motsvarande verkan som sådana restriktioner (artikel 11). Undantag gäller dock enligt en särskild s. k. record of understandings för export av skrot och avfall av järn, stål och andra metaller.

För utförsel från Sverige av avfall och skrot av alla metaller utom zink krävs exportlicens. Kommerskollegium prövar frågor om licens. Kollegiets beslut kan överklagas hos regeringen. Kollegiet beviljar normalt inte licens, om varorna kan avsättas inom landet. De övriga EFTA-länderna utom Island tillämpar också exportrestriktioner för visst metallskrot.

Exportrestriktioner är förbjudna mellan EG-länderna enligt Romfördragets artikel 34. Gentemot tredje land upprätthåller gemenskapen exportrestriktioner för koppar-skrot. Dessutom tillämpar vissa enskilda EG-länder alltid restriktioner gentemot tredje land för några varuslag.

Sedan år 1985 har det inom ramen för det samarbete som följt på den av EFTA- och EG-ministrarna år 1984 gemensamt antagna s. k. Luxemburg-deklarationen pågått förberedande samtal och förhandlingar mellan EG-kommissionen och EFTA-länderna om att avskaffa inbördes exportrestriktioner. I januari 1989 nåddes en uppgörelse om principerna härför. Den innebär att befintliga kvantitativa exportrestriktioner, liksom åtgärder med samma verkan, skall avskaffas och att det införs förbud mot nya

restriktioner i handeln mellan EG- och EFTA-länderna. Uppgörelsen får formen av tilläggsprotokoll till EFTA-ländernas frihandelsavtal med EEC.

Den 18 juli 1989 undertecknades tilläggsprotokollet till Sveriges frihandelsavtal. Förutom ett förbud mot införande av exportrestriktioner och åtgärder med samma verkan, innehåller protokollet en särskild skydds-klausul, en ändring av procedurreglerna i artikel 27 och ett särskilt protokoll att fogas till frihandelsavtalet. Protokollet innehåller övergångsarrangemang för vissa produkter, för vilka exportrestriktionerna inte behöver avvecklas vid överenskommelsens ikraftträdande. Till protokollet hör också en gemensam deklaration rörande oljeprodukter.

Tilläggsprotokollet avses träda i kraft den 1 januari 1990.

Uppgörelsen mellan EFTA-länderna och EG föranledder en motsvarande avveckling av kvantitativa restriktioner och tullar på export av mettalskrot mellan EFTA-länderna inbördes. Detta kan uppnås genom beslut av EFTA:s råd.

Tilläggsprotokollet till frihandelsavtalet med EEC och den därtill hörande deklarationen bör i engelsk text och svensk text fogas till regeringsprotokollet i detta ärende som *bilaga*.

2 Föredragandens överväganden

Mitt förslag: Riksdagen skall godkänna tilläggsprotokollet till frihandelsavtalet med EEC rörande avskaffandet av existerande och förhindrandet av nya kvantitativa exportrestriktioner eller åtgärder med samma verkan och den till protokollet hörande gemensamma deklarationen.

Bakgrunden till mitt förslag: I uppföljningen av Luxemburgdeklarationen från år 1984 har EG föreslagit avskaffandet av exportrestriktioner beträffande icke-järnhaltigt mettalskrot. År 1985 inleddes förberedande samtal mellan EG-kommissionen och EFTA-länderna härom. På förslag av vissa EFTA-länder utvidgades diskussionerna år 1987 till att även omfatta ett generellt förbud mot exportrestriktioner och åtgärder med samma verkan.

Jag vill i detta sammanhang nämna att Sverige redan i samband med frihandelsavtalsförhandlingarna med EG åren 1970–1972 som ett komplement till förbuden mot importrestriktioner önskade få till stånd ett förbud mot exportrestriktioner. Detta avvisades då av kommissionen.

I arbetet inför de förberedande samtalena och de därefter följande förhandlingarna har kommerskollegium i nära samarbete med berörda myndigheter och näringslivsorganisationer genomfört flera utredningar och avgivit yttranden. Till dem som härvid uttalade sig till förmån för en liberalisering av handeln med icke-järnhaltigt mettalskrot hörde överstyrelsen för civil beredskap (ÖCB), näringsfrihetsombudsmannen (NO), dåvarande statens pris- och kartellnämnd (SPK), statens industriverk, Sveri-

ges Industriförbund, dåvarande Sveriges Grossistförbund, Sveriges Exportråd, Föreningen Metallskrotgrossisterna, Svenska Järn- och Metallskrothandlareföreningen samt LO. ÖCB ansåg att exportförbud inte under normala förhållanden är någon lämplig åtgärd för att upprätthålla försörningsberedskap. Invändningar mot en liberalisering med hänvisning till risk för försämrad konkurrensförmåga framfördes främst från Svenska Gjuteriföreningen, Metallverken, Boliden AB och AB Gotthard Nilsson. Ett allmänt krav var att en liberalisering skulle omfatta hela EG/EFTA-området. NO, SPK, Sveriges Grossistförbund, Sveriges Exportråd, Svenska Cellulosa- och Pappersbruksföreningen och LO uttryckte sig i olika grad positivt i fråga om ett generellt förbud mot nya restriktioner. Behovet av en skyddsklausul som kan åberopas i akuta bristsituationer betonades av ÖCB.

Kollegiet uttryckte i en skrivelse till regeringen år 1986 en positiv inställning till att det svenska exportförbjudet för skrot avvecklades i samband med en allmän liberalisering av handeln med skrot i Västeuropa. Någon ensidig svensk åtgärd kunde kollegiet emellertid inte förorda. I en senare skrivelse år 1987 förklarade sig kollegiet inte kunna se något hinder för att en koppling gjordes mellan en liberalisering av handeln med skrot av icke-järnhaltiga metaller och ett generellt förbud mot exportrestriktioner.

Efter de förberedande samtalens enades parterna om vissa mål för förhandlingarna. För det första skulle varuomfattningen vara densamma som i frihandelsavtalet med EEC. Som en följd därav omfattades inte järn- skrot av förhandlingarna. Järn skrot täcks nämligen av EFTA-ländernas avtal med Europeiska kol- och stål gemenskapen (CECA) och dess medlemsstater.

I syfte att komplettera frihandelsavtalets förbud mot importrestriktioner enades parterna om att en överenskommelse skulle utformas bilateralt, genom tillägg till frihandelsavtalet. Vidare var man överens om att förhandlingarna skulle genomföras på multilateral bas, så att man kunde uppnå parallella arrangemang inom hela EG/EFTA-området och balans mellan alla EFTA-länder. Slutligen rädde enighet om att vissa känsligare produkter skulle kunna undantas från en omedelbar liberalisering, att en skyddsklausul skulle kunna tillämpas i krissituationer samt att förhållendet till tredje land skulle klargöras.

Regelrätta förhandlingar mellan EG-kommissionen och EFTA-länderna påbörjades i juni 1988. Totalt fem förhandlingsomgångar genomfördes under sommaren och hösten 1988, innan en principöverenskommelse kunde nås i januari 1989.

Förhandlingarna har resulterat i tilläggsprotokoll till EFTA-ländernas frihandelsavtal med EEC. Tilläggsprotokollet avses träda i kraft den 1 januari 1990.

Tilläggsprotokollets innehåll: Förslaget till tilläggsprotokoll till Sveriges frihandelsavtal med EEC består av fem artiklar och en därtill hörande gemensam deklaration. Protokollets tre huvudartiklar innehåller *dels* tre nya artiklar till frihandelsavtalet, nämligen artiklarna 13A, 13B och 24A (protokollets artikel 1), *dels* en ändring av avtalets artikel 27 (protokollets artikel 2), *dels* också ett protokoll 5 rörande de produkter för vilka handeln

inte behöver liberaliseras redan vid överenskommelsens ikraftträdande (protokollets artikel 3).

Artikel 13A innehåller dels ett förbud mot införande av nya kvantitativa exportrestriktioner eller åtgärder med samma verkan. dels ett åtagande att existerande restriktioner och åtgärder skall avskaffas senast den första januari 1990 med de undantag som anges i protokoll 5.

Enligt *artikel 13B* skall den blandade kommittén Sverige-EEC med hänsyn till eventuella invändningar från annan avtalsslutande part underlättas senast trettio dagar innan exportbestämmelser gentemot tredje land förändras.

Artikel 24A innehåller en skyddsklausul. Om frånvaron av exportrestriktioner leder till reexport till ett tredje land, mot vilket någon av de avtalsluttande parterna upprätthåller exportrestriktioner, eller till en allvarlig bristsituation eller ett hot om en allvarlig bristsituation för en viktig produkt, kan den avtalsslutande parten åberopa klausulen. En ytterligare förutsättning är att reexporten eller bristsituationen ger eller sannolikt kan ge upphov till betydande svårigheter. I sådana fall skall procedurreglerna i artikel 27 tillämpas.

Utöver den nya artikeln 24A kan de nu gällande skyddsklausulerna i artiklarna 20 om allmän ordning, säkerhet och moral, människors och djurs liv och hälsa m. m., 21 om säkerhetsintressen och 26 om allvarliga störningar inom någon sektor av näringslivet tillämpas.

Procedurreglerna i *artikel 27* ändras med anledning av det nya förbjudet mot exportrestriktioner och åtgärder med samma verkan. Svårigheter föranledda av exportförbjudet kan i enlighet härför anmälas till den blandade kommittén för undersökning. Hotet om en bristsituation skall påvisas genom lämpliga kvantitativa och prismässiga indikationer. Den blandade kommittén kan fatta de beslut som erfordras för att svårigheterna skall upphöra. Om inte sådant beslut har fattats inom trettio dagar, får exportlandet införa lämpliga temporära åtgärder.

Protokoll 5 upptar de produkter som undantas från den omedelbara avvecklingen av gällande restriktioner vid överenskommelsens ikraftträdande. För svensk del innebär detta att exportrestriktionerna vad gäller kopparskrot och kopparaska får kvarstå fram till den 1 januari 1992 resp. den 1 januari 1991. I fråga om kopparskrot gäller samma avvecklingstid för EG som för Sverige. EG kan gentemot Sverige därutöver behålla restriktioner på vissa trävaror samt på hudar och skinn till den 1 januari 1993 resp. den 1 januari 1992. Sistnämnda undantag är tillkomna för att tillgodose EG-länderna Irland (trä) och Italien (hudar och skinn). Syftet med det svenska undantaget för kopparaska är att uppnå en parallellitet med Finland, som önskat en senare avveckling av exportrestriktionerna för denna produkt.

Gentemot Schweiz och Österrike kan EG behålla restriktioner för kopparskrot till den 1 januari 1993. I övrigt kommer EG att tillämpa samma undantag för de övriga EFTA-länderna som för Sverige. Österrike och Schweiz har rätt till ytterligare undantag gentemot EG för vissa varor, dock längst till den 1 januari 1993.

Ursprungligen föreslogs att kvarvarande restriktioner skulle avvecklas gradvis under en övergångsperiod. Resultatet av förhandlingarna blev dock att restriktionerna skulle kunna behållas osförändrade fram till de tidpunkter som nyss angetts, för att då upphöra helt.

Prop. 1989/90: 10

Den *gemensamma deklarationen* rörande oljeprodukter innebär att de nya reglerna blir tillämpliga även beträffande oljeprodukter, oberoende av vad som sägs i frihandelsavtalets artikel 14. De reservationer EG gjort enligt denna artikel skall alltså inte längre gälla.

Skälen för mitt förslag: Regeringen har vid flera tillfällen, bl. a. i propositionen 1987/88: 66 om Sverige och den västeuropeiska integrationen, redogjort för den vikt regeringen fäster vid ett fördjupat samarbete med EG samt vid ansträngningarna att uppnå det gemensamma målet att skapa ett dynamiskt europeiskt ekonomiskt samarbetsområde. European Economic Space (EES).

Överenskommelsen med EEC innebär att existerande exportrestriktioner avskaffas för varor som omfattas av frihandelsavtalet samt att ett förbud mot nya exportrestriktioner och åtgärder med samma verkan införs i handeln mellan EG och EFTA. Därmed avskaffas en kvarleva från äldre förhållanden, som på detta område förhindrat en fri konkurrens och lett till en snedvridning av handeln. Förbudet mot exportrestriktioner och åtgärder med samma verkan utgör ett naturligt komplement till det i frihandelsavtalet redan existerande förbudet mot importrestriktioner och åtgärder med samma verkan.

Förbudet mot exportrestriktioner gäller inte ovillkorligt. Det har försetts med en skyddsklausul, som ger möjlighet att tillgripa skyddsåtgärder vid allvarligare bristsituationer eller när det finns hot om sådana situationer. Sådana skyddsåtgärder kan beslutas av regeringen enligt lagen (1975: 85) med bemyndigande att meddela föreskrifter om in- eller utförsel av varor (ändrad senast 1987: 263). För att säkra en parallellitet i avvecklingen har för svensk del kopparskrot och kopparaska undantagits från den omedelbara avvecklingen vid överenskommelsens ikraftträdande. Undantag har också gjorts av de övriga länderna. Sådana övergångsarrangemang kommer inom EES att tillämpas under längst tre år. Det innebär att den totala avvecklingen av exportrestriktioner sammanfaller med EG:s förverkligande av den inre marknaden den 1 januari 1993.

Som jag redan har påpekat undantas järnskrot från överenskommelsen. Det utesluter dock inte att en liberalisering av järnskrothandeln kan bli aktuell i framtiden.

Överenskommelsen är sårunda viktig för strävandena att uppnå en gemensam varumarknad i Västeuropa. Det är första gången sedan frihandelsavtalets tillkomst år 1972 som substansiella tillägg och ändringar görs i detta. Överenskommelsen bör enligt min mening godkännas av riksdagen.

Tilläggsprotokollet föranleder, som förut nämnts, motsvarande avveckling av exportrestriktioner beträffande metallskrot mellan EFTA-länderna. Det är dock inte påkallat att underställa riksdagen även denna fråga.

Som jag tidigare nämnt förutsätts överenskommelsen träda i kraft den 1 januari 1990. Undertecknatet skedde den 18 juli 1989.

3 Hemställan

Prop. 1989/90:10

Med hänvisning till vad jag nu har anfört hemställer jag att regeringen föreslår riksdagen att

godkänna tilläggsprotokollet till avtalet mellan Konungariket Sverige och Europeiska ekonomiska gemenskapen rörande avskaffandet av existcrande och förhindrandet av nya kvantitativa exportrestriktioner eller åtgärder med samma verkan samt den gemensamma deklarationen av de avtalsslutande parterna.

4 Beslut

Regeringen ansluter sig till föredragandens överväganden och beslutar att genom proposition föreslå riksdagen att anta det förslag som föredraganden har lagt fram.

Bilaga

Tilläggsprotokoll

Till avtalet mellan konungariket Sverige och Europeiska ekonomiska gemenskapen rörande avskaffandet av existerande och förhindrandet av nya kvantitativa exportrestriktioner eller åtgärder med samma verkan

KONUNGARIKET SVERIGE, å ena sidan, och
EUROPEISKA EKONOMISKA GEMENSKAPEN, å andra sidan,

SOM BEAKTAR avtalet mellan Europeiska ekonomiska gemenskapen och Konungariket Sverige, undertecknat i Bryssel den 22 juli 1972, nedan kallat "avtalet", och särskilt artikel 32 däri,

SOM ERINRAR SIG målet att skapa ett Europeiskt ekonomiskt område i enlighet med den gemensamma deklarationen antagen av EFTA-länderna och Gemenskapens medlemsländers ministrar samt de Europeiska gemenskapernas kommission i Luxemburg den 9 april 1984,

SOM BEAKTAR behovet av att utveckla sina handelsförbindelser, när det framstår som fördelaktigt för bådas ekonomier, genom att avskaffa existerande och förhindra nya hinder, vilka påverkar exporten av varor som omfattas av avtalet,

SOM EMELLERTID ÄR MEDVETNA om att en avtalsslutande part under vissa särskilda omständigheter kan tvingas vidta skyddsåtgärder vad avser exporten och att särskilda bestämmelser bör införas i detta syfte,

HAR BESLUTAT ATT UPPRÄTTA DETTA PROTOKOLL:

Artikel 1

Följande artiklar införs i avtalet:

"Artikel 13A"

1. Ingen ny kvantitativ exportrestriktion eller åtgärd med samma verkan skall införas i handeln mellan Gemenskapen och Sverige.

Supplementary Protocol

To the agreement between The Kingdom of Sweden and the European Economic Community concerning the elimination of existing and prevention of new quantitative restrictions affecting exports or measures having equivalent effect

THE KINGDOM OF SWEDEN of the one part, and
THE EUROPEAN ECONOMIC COMMUNITY of the other part,

HAVING REGARD to the Agreement between the European Economic Community and the Kingdom of Sweden signed in Brussels on 22 July 1972, hereinafter called the "Agreement", and in particular to Article 32 thereof,

RECALLING the objective of creating a European Economic Space in accordance with the Joint Declaration adopted by Ministers of the EFTA countries and the Member States of the Community and the Commission of the European Communities in Luxembourg on 9 April 1984,

MINDFUL of the need to develop their trade relations in the interests of both their economies by eliminating existing and preventing any new barriers affecting their exports of products covered by the Agreement,

AWARE nonetheless that under certain exceptional circumstances a Contracting Party may be forced to take safeguard measures on exports and that specific provisions should be introduced to this end,

HAVE DECIDED TO CONCLUDE THIS PROTOCOL:

Article 1

The following Articles are inserted into the Agreement:

"Article 13A"

1. No new quantitative restriction on exports or measures having equivalent effect shall be introduced in trade between the Community and Sweden.

2. Kvantitativa exportrestriktioner och åtgärder med samma verkan skall avskaffas den 1 januari 1990, med undantag av de restriktioner som tillämpas den 1 januari 1989 på produkter upptagna i protokoll Nr 5, vilka skall avskaffas i enlighet med bestämmelserna i nämnda protokoll.

Artikel 13B

Avtalsslutande part som avser att ändra den exportregim som tillämpas gentemot tredje land skall, såvitt möjligt, notifiera den blandade kommittén minst trettio dagar innan den föreslagna ändringen träder i kraft. Parten skall ta del av varje invändning från den andra avtalsslutande parten om de snedvridningar som kan bli följd av därvägen.

Artikel 24A

När uppfyllandet av bestämmelserna i artiklarna 7 och 13A leder till

1) reexport till ett tredje land mot vilket den exporterande avtalsslutande parten, för produkten i fråga, upprätthåller kvantitativa exportrestriktioner, exporttullar eller åtgärder eller avgifter med samma verkan; eller

2) en allvarlig bristsituation, eller hot därom, för en produkt av väsentlig betydelse för den exporterande avtalsslutande parten;

och när de ovan angivna förhållandena förorsakar eller sannolikt kan förorsaka betydande svårigheter för den exporterande avtalsslutande parten, kan denna vidta lämpliga åtgärder på de villkor och enligt de förfaranden som anges i artikel 27.”

Artikel 2

Texten till artikel 27 i avtalet ersätts med följande:

"Artikel 27

1. Om en avtalsslutande part gör importen eller exporten av varor som kan förorsaka i artiklarna 24, 24A och 26 avsedda svårigheter till föremål för ett administrativt förfarrande med syfte att snabbt klärlägga utveck-

2. Quantitative restrictions on exports and any measures having equivalent effect shall be abolished on 1 January 1990, except for those applied on 1 January 1989 to products listed in Protocol No 5 which shall be eliminated in accordance with the provisions of the said Protocol.

Article 13B

A Contracting Party which is considering a change in the arrangements which it applies to exports to third countries shall, as far as may be practicable, notify the Joint Committee not less than thirty days before the proposed change comes into effect. It shall take note of any representations by the other Contracting Party regarding any distortions which may result therefrom.

Article 24A

Where compliance with the provisions of Article 7 and 13A leads to

1) re-export towards a third country against which the exporting Contracting Party maintains, for the product concerned, quantitative export restrictions, export duties or measures or charges having equivalent effect; or

2) a serious shortage, or threat thereof, of a product essential to the exporting Contracting Party;

and where the situations referred to above give rise or are likely to give rise to major difficulties for the exporting Contracting Party, that Contracting Party may take appropriate measures under the conditions and in accordance with the procedures laid down in Article 27.”

Article 2

The text of Article 27 of the Agreement is replaced by the following:

"Article 27

1. In the event of a Contracting Party subjecting imports or exports of products liable to give rise to the difficulties referred to in Articles 24, 24A and 26 to an administrative procedure, the purpose of which is to provide

lingen av handeln, skall parten underrätta den andra avtalsslutande parten härom.

2. I de fall som avses i artiklarna 22–26 skall den berörda avtalsslutande parten, innan de åtgärder vidtas som där anges eller så snart som möjligt i de fall som avses i punkt 3 c), förse den blandade kommittén med erforderligt underlag för en ingående undersökning av läget i syfte att finna en för de avtalslutande parterna godtagbar lösning.

I första hand skall sådana åtgärder väljas som medförs den minsta störningen av detta avtals tillämpning.

Underrättelse om skyddsåtgärderna skall omedelbart lämnas den blandade kommittén, där de skall bli föremål för regelbundna överläggningar, främst med syfte att åtgärderna skall upphävas så snart omständigheterna medger det.

3. För genomförandet av punkt 2 skall följande bestämmelser tillämpas:

a) I fråga om artikel 23 kan vardera avtalsslutande parten vända sig till den blandade kommittén, om den anser att ett visst förfarande är osömligt med en riktig tillämpning av detta avtal enligt artikel 23, punkt 1.

De avtalsslutande parterna skall lämna den blandade kommittén de upplysningar och det bistånd som erfordras för att utreda fallet och för att i förekommande fall bringa det påtalade förfarandet att upphöra.

Om den ifrågavarande avtalsslutande parten inte undanröjt det påtalade förfarandet inom den tidsfrist som fastställts i den blandade kommittén eller om enighet inte nåtts i denna kommitté inom tre månader från det att ärendet anhängiggjorts där, kan den berörda avtalsslutande parten vidta de skyddsåtgärder, som den anser nödvändiga för att undanröja de av förfarandet föranledda allvarliga svårigheterna, och särskilt återta tullmedgivanden.

b) I fråga om artikel 24 skall de svårigheter som föranlets av det i nämnda artikel av-

rapid information on the trend of trade flows, it shall inform the other Contracting Party.

2. In the cases specified in Articles 22 to 26, before taking the measures provided for therein or, in cases to which paragraph 3(e) applies, as soon as possible, the Contracting Party in question shall supply the Joint Committee with all relevant information required for a thorough examination of the situation with a view to seeking a solution acceptable to the Contracting Parties.

In the selection of measures, priority must be given to those which least disturb the functioning of the Agreement.

The safeguard measures shall be notified immediately to the Joint Committee and shall be the subject of periodical consultations within the Committee, particularly with a view to their abolition as soon as circumstances permit.

3. For the implementation of paragraph 2, the following provisions shall apply:

(a) As regards Article 23, either Contracting Party may refer the matter to the Joint Committee if it considers that a given practice is incompatible with the proper functioning of the Agreement within the meaning of Article 23 (1).

The Contracting Parties shall provide the Joint Committee with all relevant information and shall give it the assistance it requires in order to examine the case and, where appropriate, to eliminate the practice objected to.

If the Contracting Party in question fails to put an end to the practice objected to within the period fixed by the Joint Committee, or in the absence of agreement in the Joint Committee within three months of the matter being referred to it, the Contracting Party concerned may adopt any safeguard measures it considers necessary to deal with the serious difficulties resulting from the practices in question; in particular it may withdraw tariff concessions.

(b) As regards Article 24, the difficulties arising from the situation referred to in that

sedda förhållandet anmälas för undersökning i den blandade kommittén. Denna kan fatta de beslut som erfordras för att svårigheterna skall upphöra.

Om den blandade kommittén eller den exportörande avtalsslutande parten inom en tidsfrist av trettio dagar efter det att förhållandet anmänts inte fattat sådant beslut som bringar svårigheterna att upphöra, är den importörande avtalsslutande parten berättigad att uppära en utjämningsavgift på den importerade varan.

Denna utjämningsavgift skall beräknas på grundval av den förändring av de berörda varornas värde som uppkommit till följd av konstaterade tuldispariteter för i varorna ingående råvaror eller halvfabrikat.

c) I fråga om artikel 24A skall de svårigheter som föranlets av de i nämnda artikel avsedda förhållandena anmälas till den blandade kommittén för undersökning. I fråga om artikel 24A, punkt 2, skall hotet om en bristsituation vederbörligen påvisas genom lämpliga kvantitativa och prismässiga indikationer.

Den blandade kommittén kan fatta de beslut som erfordras för att svårigheterna skall upphöra. Om den blandade kommittén inte inom trettio dagar efter det att förhållandet anmälts fattat sådant beslut, är den exportörande avtalsslutande parten berättigad att temporärt tillämpa lämpliga åtgärder på exporten av den berörda varan.

d) I fråga om artikel 25 skall överläggningar i den blandade kommittén äga rum, innan den berörda avtalsslutande parten vidtar lämpliga åtgärder.

e) När exceptionella förhållanden, som kräver omedelbart ingripande, omöjliggör en föregående undersökning, kan den berörda avtalsslutande parten, i de situationer som avses i artiklarna 24, 24A, 25 och 26 samt i fall av exportstöd som direkt och omedelbart påverkar handeln, utan dröjsmål vidta de provisoriska åtgärder som är absolut nödvändiga för att rätta till situationen.”

Article shall be referred for examination to the Joint Committee, which may take any decision needed to put an end to such difficulties.

If the Joint Committee or the exporting Contracting Party has not taken a decision putting an end to the difficulties within thirty days of the matter being referred, the importing Contracting Party is authorized to levy a compensatory charge on the product imported.

The compensatory charge shall be calculated according to the incidence on the value of the goods in question of the tariff disparities in respect of the raw materials or intermediate products incorporated therein.

(c) As regards Article 24A, the difficulties arising from the situations referred to in that Article shall be referred for examination to the Joint Committee. With regard to subparagraph (ii) of Article 24A the threat of shortage shall be duly evidenced by appropriate quantitative and price indicators.

The Joint Committee may take any decision needed to put an end to the difficulties. If the Joint Committee has not taken such a decision within thirty days of the matter being referred to it, the exporting Contracting Party is authorized to apply temporarily appropriate measures on the exportation of the product concerned.

(d) As regards Article 25, consultation in the Joint Committee shall take place before the Contracting Party concerned takes the appropriate measures.

(e) Where exceptional circumstances requiring immediate action make prior examination impossible, the Contracting Party concerned may, in the situations specified in Articles 24, 24A, 25 and 26 and also in the case of export aids having a direct and immediate incidence on trade, apply forthwith the precautionary measures strictly necessary to remedy the situation.”

Artikel 3

Följande text shall fogas till avtalet som protokoll Nr 5:

"Protokoll Nr 5

om avskaffandet av vissa kvantitativa exportrestriktioner

Artikel 1

Kvantitativa restriktioner som tillämpas av Gemenskapen på exporten till Sverige av de nedan angivna produkterna skall avskaffas senast vid nedan angivna tidpunkter.

Tull-taxenr (HS Nr)	Varuslag	Datum för av skaffande
74.04	Avfall och skrot av kopp-par	1.1.1992
ex 44.01	Brännved av barrträ samt tall- och granspän	1.1.1993
ex 44.03	Virke, obearbetat, bar-kat eller bilat	
	– annat, med undan-tag av poppel	1.1.1993
cx 44.07	Virke, grovt sågat på två eller fyra sidor, men ej vidare bearbetat	
	– annat, med undan-tag av poppel	1.1.1993
	Virke sågat i längd-rikningen, skuret eller svarvat till skivor men inte vidare berett, med en tjocklek av mer än 6 mm	
	– av barrträ, med undantag av mindre brädor för tillverkning av askar, såll och liknande	1.1.1993
ex 41.01	Oberedda hudar och skinn av nötkreatur med en vikt per hud eller skinn av högst 6 kg	1.1.1992
ex 41.02	Oberedda skinn av får och lamm	1.1.1992

Article 3

The following text shall be appended to the Agreement as Protocol No 5:

"Protocol No 5

concerning the elimination of certain quantitative restrictions on exports

Article 1

Quantitative restrictions applied by the Community on exports to Sweden of the products listed below shall be eliminated at the latest on the dates indicated.

Harmonized System Heading No	Product Description	Date of elimination
74.04	Copper waste and scrap	1.1.1992
ex 44.01	Fuel wood, of coniferous wood and pine and fir shavings	1.1.1993
ex 44.03	Wood in the rough, whether or not stripped of its bark or merely roughed down	
	– Other, not including poplar	1.1.1993
	Wood, roughly squared or half squared but no further manufactured	
ex 44.07	– Other, not including poplar	1.1.1993
	Wood sawn lengthwise, sliced or peeled but not further prepared, of a thickness exceeding 6 mm	
	– of coniferous wood not including small boards for the manufacture of boxes, sieves or riddles and the like	1.1.1993
ex 41.01	Raw hides and skins of bovine animals weighing less than 6 kg per skin	1.1.1992
ex 41.02	Raw skins of sheep and lambs	1.1.1992

Tull-taxenr (HS Nr)	Varuslag	Datum för av- skaffande
ex 41.03	Oberedda skinn av get och killing	1.1.1992
ex 43.01	Oberedda pälskinn av kaniner	1.1.1992

Artikel 2

Kvantitativa restriktioner som tillämpas av Sverige på exporten till Gemenskapen av de nedan angivna produkterna skall avskaffas senast vid nedan angivna tidpunkter.

Tull-taxenr (HS Nr)	Varuslag	Datum för av- skaffande
ex 26.20	aska och återstoder, innehållande huvudsakligen koppar	1.1.1991
74.04	Avfall och skrot av koppar	1.1.1992"

Artikel 4

Detta tilläggsprotokoll skall godkännas av de avtalsslutande parterna i enlighet med deras egna förfaranden.

Det träder i kraft den 1 januari 1990 under förutsättning att de avtalsslutande parterna före denna dag har notifierat varandra om att de härför erforderliga förfarandena slutförts.

Om de avtalsslutande parterna inte har notifierat om slutförandet av förfarandet den dagen, skall detta protokoll tillämpas provisoriskt fr. o. m. den 1 januari 1990.

Artikel 5

Detta tilläggsprotokoll är upprättat i dubbla exemplar på danska, engelska, franska, grekiska, holländska, italienska, portugisiska, spanska, svenska och tyska språken. Var och en av dessa texter äger lika giltighet.

Harmonized System Heading No	Product Description	Date of elimination
ex 41.03	Raw hides and skins of goats and kids	1.1.1992
ex 43.01	Raw furskins of rabbits	1.1.1992

Article 2

Quantitative restrictions applied by Sweden on exports to the Community of the products listed below shall be eliminated at the latest on the dates indicated.

Harmonized System Heading No	Product Description	Date of elimination
ex 26.20	Ash and residues, containing mainly copper	1.1.1991
74.04	Copper waste and scrap	1.1.1992"

Article 4

This Supplementary Protocol shall be approved by the Contracting Parties in accordance with their own procedures.

It shall enter into force on 1 January 1990 provided that the Contracting Parties have notified each other before that date that the procedures necessary to this end have been completed.

If the Contracting Parties have not notified the completion of the procedures by that date, this Protocol shall be applied provisionally as from 1 January 1990.

Article 5

This Supplementary Protocol is drawn up in duplicate in the Swedish, Danish, Dutch, English, French, German, Greek, Italian, Portuguese and Spanish languages, each of these texts being equally authentic.

Gemensam deklaration av de avtalsslutande parterna

i tilläggsprotokollet till avtalet mellan Konungariket Sverige och Europeiska ekonomiska gemenskapen rörande avskaffandet av existerande och förhindrandet av nya kvantitativa exportrestriktioner eller åtgärder med samma verkan.

De avtalsslutande parterna förklarar att artiklarna 7, 13A och 13B i avtalet skall tillämpas på de varor som anges i artikel 2 i avtalet,

- inklusive de petroleumprodukter som anges i artikel 14 i avtalet,
- exklusive de produkter som omfattas av avtalet mellan Konungariket Sverige, å ena sidan, och medlemsstaterna i Europeiska kol- och stålgemenskapen och Europeiska kol- och stålgemenskapen, å andra sidan.

Såsom skedde i Bryssel den artonde juli nittonhundraåttionio.

För Konungariket Sveriges regering

Anders Olander

För Europeiska gemenskapernas råd

Jean Vidal

Giola

Joint declaration by the Contracting Parties

to the Supplementary Protocol to the Agreement between the European Economic Community and the Kingdom of Sweden concerning the elimination of existing and prevention of new quantitative restrictions affecting exports or measures having equivalent effect.

The Contracting Parties declare that Articles 7, 13A and 13B of the Agreement shall apply to products specified in Article 2 of the Agreement;

- including the petroleum products specified in Article 14 of the Agreement,
- excluding the products covered by the Agreement between the Member States of the European Coal and Steel Community and the European Coal and Steel Community, of the one part, and the Kingdom of Sweden, of the other part.

Done at Brussels on the eighteenth day of July in the year one thousand nine hundred and eighty-nine.

For the Government of the Kingdom of Sweden

Anders Olander

For the Council of the European Communities

Jean Vidal

Giola